

مطالعه تحلیلی محتوای آیین‌نامه انتظامی نظام پزشکی، از دهه ۵۰ تا کنون

احسان شمسی‌گوشکی^۱، مریم سادات موسوی^{۲*}، الهه رضازاده^۳

۱- پزشک و متخصص اخلاق پزشکی، عضو هیأت علمی مرکز تحقیقات اخلاق و تاریخ پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران

۲- کارشناس مرکز تحقیقات اخلاق و تاریخ پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد ارتباطات سلامت دانشگاه تهران

ارتقای اخلاق حرفه‌ای و نظارت بر حسن پایبندی به استانداردهای اخلاق پزشکی همواره به‌عنوان فعالیت محوری سازمان‌های نظام پزشکی و سازمان‌های مشابه مطرح بوده است. در این راستا سازمان‌های حرفه‌ای تلاش می‌کنند تا مجموعه استانداردهای اخلاق حرفه‌ای مورد پذیرش خود را در قالب کدها یا دستورالعمل‌هایی مدون نموده و به‌عنوان معیار عمل اخلاقی در اختیار حرفه‌مندان مرتبط با خود قرار دهند. علیرغم این‌که در ایران سابقه پرداختن به مباحث اخلاقی به زمان‌های بسیار قبل بر می‌گردد. کدهای اخلاق پزشکی یا همان آیین اخلاق حرفه‌ای پزشکان تا کنون به‌صورت مدون تدوین نشده است و تنها سند رسمی که در آن استانداردهای اخلاق حرفه‌ای پزشکی به نوعی ارائه شده آیین‌نامه انتظامی سازمان نظام پزشکی است. این آیین‌نامه اولین بار در سال ۱۳۴۸ هجری شمسی تدوین و در سال‌های پیش روی آن ۱۳۷۲، ۱۳۷۸، ۱۳۸۶، ۱۳۹۰ کم و بیش مورد بازبینی قرار گرفته است. این مقاله بر آن است که با روش تحلیل محتوا این پنج آیین‌نامه را مورد بررسی قرار دهد و محتوای آن‌ها را از حیث استانداردهای اخلاقی مد نظر، تغییر در رویکرد کلی، نحوه نگارش، فضایل مورد اشاره و سایر موارد بررسی نماید.

واژگان کلیدی: نظام پزشکی، آیین‌نامه انتظامی، ایران، اخلاق حرفه‌ای پزشکی

* Email: ms-mousavi@farabi.tums.ac.ir